

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 9 maj 1940 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående resande av ett nationalmonument framför riksdagshuset.

I en inom riksdagens första kammare under nr 142 väckt motion, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, hemställer herr *Lindhagen*, »att riksdagen — till förverkligande av den gamla föresatsen att resa ett nationalmonument framför riksdagshuset — ville uppdraga åt kommitté för uppdraget att framlägga förslag till ett sådant monument med det huvudsakliga syfte, som i motionen framställts».

Beträffande motiveringen för det väckta förslaget får utskottet hänvisa till motionen.

Då det i motionen väckta förslaget sammanhänger med frågan om ordnandet av planen framför riksdagshuset, anser sig utskottet här nedan böra lämna en kortfattad redogörelse för denna frågas nuvarande läge.

På anmodan av 1937 års riksdag överlämnade *fullmäktige i riksgäldskontoret* till 1938 års riksdag ett förslag angående förändringar av riksdagshuset och dess omgivningar. Förslaget föranledde ett riksdagens beslut rörande viss ombyggnad av riksdagshuset. I fråga om riksdagshusplanen stannade riksdagen på förslag av bankoutskottet vid att lämna ett förnyat utredningsuppdrag åt fullmäktige, vilket uppdrag dock borde utföras först sedan arbetena med själva riksdagshuset fullbordats.

Sedan härefter fullmäktige till *bankoutskottet* vid 1939 års lagtima riksdag överlämnat förslag till vissa luftskyddsanordningar vid riksdagshuset, uttalade utskottet, att frågan om anordnande av skyddsrum så intimt sammanhänge med frågan om riksdagshusplanens ordnande, att båda ärendena borde behandlas samtidigt av 1940 års riksdag. Utskottet hemställde därför, att fullmäktige ville låta verkställa den av 1938 års riksdag begärda utredningen av frågan om ordnandet av planen framför riksdagshuset samt till 1940 års riksdags bankoutskott inkomma med dels det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning, dels ock det förslag angående utförande av luftskyddsanordningar, som fullmäktige efter förnyat övervägande i sammanhang med förstnämnda fråga kunde finna lämpligt.

På uppdrag av riksgäldsfullmäktige har *riksdagens byggnadskommitté* med skrivelse den 14 december 1939 till fullmäktige överlämnat fyra infordrade förslag till ordnande av riksdagshusplanen. Då emellertid genomförandet av något av dem skulle medföra betydande kostnader, har byggnadskommittén kommit till den uppfattningen, att hela frågan om planens ordnande måste med hänsyn till det statsfinansiella läget uppskjutas på obestämd tid.

Bihang till riksdagens protokoll 1940. 8 saml. Nr 31—32.

I skrivelse den 8 februari 1940 till bankoutskottet hava riksgäldsfullmäktige i samband med framläggande av förslag rörande vissa luftskyddsanordningar vid riksdagshuset utgått från förutsättningen, att den slutliga lösningen av frågan om riksdagshusplanens ordnande komme att ställas på framtiden.

Vad fullmäktige sålunda förutsatt har icke föranlett någon erinran från bankoutskottets sida.

Utskottet. Det i föreliggande motion framförda önskemålet om resandet av ett nationalmonument framför riksdagshuset är otvivelaktigt i och för sig värt beaktande. Såsom den föregående redogörelsen giver vid handen, läser emellertid detta önskemål icke kunna förverkligas annat än i samband med en framtida lösning av den vilande frågan om ett definitivt ordnande av riksdagshusplanen. Härtill kommer, att — även bortsett från det samband motionärens förslag äger med riksdagshusplanens ordnande — det nu rådande tidsläget icke medgiver ett genomförande av motionärens förslag. Med hänsyn till det anförda finner sig utskottet böra avstyrka bifall till motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motion I: 142 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 maj 1940.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Berling*, Sandén, Friggeråker, von Horn, Nilsson i Mölndal, Öman* och Lindblom;

från andra kammaren: herrar Holmgren*, Paulsen, Andersson i Falkenberg, Osberg, Mattsson, Sundström i Vikmanshyttan, Andersson i Lindome och Sundberg.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.